

عنوان مقاله:

بررسی جایگاه علم دادرسی در تحصیل دلیل در قوانین حقوقی ایران

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه، دوره 3، شماره 1 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

شیوا براهویی - دانشگاه آزاد اسلامی واحد بین المللی خرمشهر-خلیج فارس گروه حقوق خصوصی، خرمشهر، ایران

صادق علیخانی - دانشگاه آزاد اسلامی واحد بین المللی خرمشهر-خلیج فارس، استاد راهنما، گروه حقوق خصوصی، خرمشهر، ایران

خلاصه مقاله:

علم دادرسی از جمله مواردی است که از جایگاه ویژه ای در نظام حقوقی برخوردار می باشد و سابقه ای دیرینه دارد. جوازاستناد قاضی غیرمعصوم به علم شخصی خود در مقام صدور حکم، یکی از مسایل مهم فقهی است که امروزه خود مساله سازشده و مورد ابتلای دستگاه قضایی است. این سوال که آیا قاضی میتواند در دادرسی خود را بینباز از دلیل بداند و تنها با علمخود رای دهد یا پایبند اقتضای دلایلی است که دو طرف در دادرسی ارایه کرده اند یکی از سوالات مطرح در زمینه حقوق می باشد که درباره آن بحث های زیادی صورت گرفته است. گرچه بیشتر فقیهان به حجیت مطلق علم قاضی اعتقاد دارند اماانگرانی از قرار گرفتن دادرسی در معرض اتهام و امکان سوء استفاده او از قدرت، ضرورت طرح دقیق این بحث را نشان میدهد. به ویژه که امروزه دوباره پاره ای از دادرسان ادعا دارند که میتوانند با اطلاعات شخصی و علم خود قضاوت نمایند. این تحقیق به شناسایی، اهمیت، تعریف، میزان تاثیر و طرق ارزیابی علم دادرسی می پردازد و سر انجام پس از طرح مباحث مربوطه به این نتیجه میرسد که گرچه نظر مشهور فقهای امامیه حاکی از اعتبار مطلق علم قاضی است، اما در حقوق موضوعه ایران با توجه به قوانین موجود تنها علم ناشی از ادله معتبر دانسته شده و علم شخصی دادرسی فقط کارکرد کنترلی سایر ادله را بر عهده دارد؛ به عبارت دیگر تنها در مقابل ادله خلاف واقع ایستادگی میکند اما نمیتواند در صدد اثبات امری بر آید.

کلمات کلیدی:

علم، دادرسی، فقه، حقوق موضوعه، ادله اثبات دعوی، آیین دادرسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/721031>

